

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 „ 60 ”

„1/4” — 90 ”

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 ”

—0—

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—0—

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR.
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Să ne păzim firea.

II.

Când ne duce nevoia sau buecia la oraș, ne facem ochii în patru și primdem toate mișcările și maimuțăriile domnilor, ce n'au alta de lucru decât să saie'n într'un călcăiu și să se schimonosască. Dar, vezi, funinginea asta ușoară se prinde de mințile noastre iute. Din dughenele dela oraș țirguim pe sama noastră și a celor de acasă rufării domnești: barșoane și cartoane scumpe, păpuci și șolovari nemțești. Ne întorcem la vetrele noastre cu desagii găftuiți de mărunțișuri domnești: chiar pe sufletul și pe voia celor de acasă. Hei, dar haina domnească, domnește se poartă. Cu domnia dela tîrg buiesc în casă și năravuri domnești. Tu e drept, că n'ai tîrguit numai scumpeturile aduse, dar pe semne obiceiurile noue is țesute în postavurile cumpărate, șatraru ți-le cînstește deodată cu tîrguiala. Și primenit pe coardă domnească: cu păpuci cu scîrț ori cu cisme ranțoșe, cu șolovari strînși smirnă pe picior ori cu rochii croite ca la jupănesele dela oraș, — par'că ești altu, calci mai nu știu cum, mai de sus, limba ți-se învîrte mai pe sîsșială domnească. Te schimbi întreg. Mai că și mintea, dacă ai sta s'o pipăi cu deadinsul, ți-ai găsi-o schimbată. Nu-ți poți da nici tu bine samă, când anume ți-ai lăpădat solzii de țeran, curat și cinstit, și ai răsărit, așa ca din apă, domn, domn și nu șagă, și la port și la purtare. Și vezi, că te prinde bine domnia asta, și împopoțat așa cum ești, te crezi, mări fârtate, unealtă aleasă, — nu te-ai schimba pe un colț de țară. Că domnia-i cu lipici, gustându-o și dedulcindu-te odată în ea, n'ai lăsa-o

pentru cât bun îi în lume. Și așa merge treaba: cu haina deodată într'n suflet și spuza de apucături și năravuri rele, că's ascunse 'n creții ei. Domnia își are roiul ei de păcate și slăbiciuni, pe cari cei mari le pot rēbda și purta, dar pe cei mici îi turtesc și-i omoară. — Și noi, așa deochiați la minte și deslănați la suflet cum suntem, nu stăm mult în cumpene: când ne îngăduie puțințele pungii svîrlim în rufării domnești pe toți căsenii, dela foiul cel mai mic până la fata cea mare, ce ne împenează cînstea căsii. Obiceiurilor străine, ce's legate de hainăria nouă și domnească, le facem loc de cînste, tocmai în fruntea mesii, ear pe cele vechi, pe ale noastre, le înfundăm în cotlon împreună cu vechiturile țărănești. Se întemplă de întrăm în pretinii ori cumetrii de aproape cu cei de neam străin, sălășluiti în sat la noi. Noi, de feliul nostru, suntem tare veseloși și libovnici de petrecanii, și din cale afară ospetivi și iubitori față de cei-ce ne cînstesc casa cu vindșugul lor. Le-am da și cămeșa din spate, numai să-i îndestulească omenia ce le-o dăm și să ne ducă vorbă bună. Bipe-i nu-i vorbă, să fi primitor de străini. Dar asta își are și partea rea, dacă trece mēsură. La început îți schimbi vorba ori îți lași neîmplinit obiceiul, numai iacă așa, ca nu cumva oaspele străin să se simtă stingherit ori scurtat în ceva. Îți lași uitate obiceiurile frumoase, azi de dragul străinului, mîne pentru-că poate ai uitat ori poate dinadins. Și așa, pe încetul te simți înstrăinat de ceea-ce mai înainte îți era sufletul. În inimi începe să prindă colț obiceiul, pe care întemplător l'a-i vėzut și l'a-i prins ori dela oraș ori dela străinii cuibăriți în vetrele noastre. Pe furiș se icuiesc în firea noastră

năravurile străine și obiceiurile nouē-nouțe, ca și viganurile de pe noi, și sburătoresc pe cele vechi, pe cele moștenite dela fiertații nostri părinți, pe cele bune, cinstite și nimerite cu croiala sufletelor noastre. În cele străine e poate mai multă păpușărie și mai multe colorii vederoase; ear pe mințile 'n fulgi nimic nu le fură așa, ca tocmai acestea. Și doina noastră, prea frumoasa noastră doină, și cāntecile și descāntecile noastre de șagă și de joc, decāte-ori nu le înlocuim cu'n împrumut de cāntări urite, scîrțetoare și fără de nici o dulcețā. Și le cāntăm și le horim, doamne, de stau să ne plesnească și baerile inimii, numai și numai pentru-că sunt străine; ear în ochii nostri nepricepuți, tot cei străin e mai »ales« și mai »de preț« ca al nostru.

Așa suntem noi: pănuri slabe și frământături rele. În loc să închidem în sufletele noastre și să zăvorim în căsile și în cuprinsul curților noastre cu zece lăcāți, comoara și mândrenia de îndeletniciri bune și de obiceiuri frumoase, ce ne împenează firea ca pe o fată florile, — noi le lăsăm pradă vėnturilor și pēcatelor străine. Dar noi nu pricepem, că un obicei de al nostru, suflat de vėntul obiceiurilor stāine, e o bucată ruptă din noi, din sufletele, din viața noastră. Năravurile străine sunt șerpi, ce înveninează inimile celor ce le întind sălaș și găzduire. Obiceiuri noaue și străine fac risipa țerilor și perirea no-roadelor.

Noi deschidem ușă largă străinilor becisnici la mațe și la gānd, cari rēvnesc la banul și lăcomesc la firea și la sāngele nostru. Destoinici în meșteșugurile dusului pe ghiață, ne întind mână prietinoasă și ne dau la privilejiuri scaun și

FOIȚA RĂVAȘULUI

Liniște.

De prin munții vechi de zile, vėlul nopții se desprinde și țaria 'nsăninată'n mii de flacări se aprinde. Plopii tremurānd din frunze, de abia se mai îngānă — Peste-a zărilor hotare, de-acum liniștea-i stăpānă...
...Codrul doarme... lunca doarme, glasul valurilor tace; Peste lacuri varsă luna melancolica ei pace.
Picurată e cāmpia'n diamante lucitoare, Fluturașul, fără grijă, doarme-și somnul pe-o cicoare. Cariul nu mai mișcă'n grindă. Prin ungherele uitate, Greerușul amortița la cāntarea-i jumătate....
...În cenușa de pe vatră, moare ultima schintee. Și uitānd pe-o clipă greul, dorm plugarii prin bordee. Gāndurile vin acasă și se 'npacă în de ele, Povestindu-și pribegia prin sēninul plin de stee. Pā'n și dragostea, fugară, ațipește pe o clipă Și se lasă legānată, pe a visului aripă.
Peste chinuri se așterne tainica uitării vrajă Și nădejdi înșelătoare, țes în suflet dulce mreajă...
...Totul doarme, totul tace, liniștea-i de farmec plină!... Numai doru'n vis tresare, și aiurānd... încet suspinā.

Nic. Marcu.

TOT DIN TRECUT

(Nesdrāvānii)

În anul al doilea ne-am găzduit tot la sasul nost. Ne plăcea la el, ca la tineri, că lucram de capul nostru. Nu prea avea el sasu grije, că i-le întorceam toate cu fundul în sus, de certat încă

nu ne certa, sau că ne certa așa în limba lui posnită și nu-l înțelegeam noi, gāndeam că face paradă eară cu muerea ori cu cănele.

Dar las, că de n'a avut multe daraveri până acuma cu noi și-a dat de popă, că nu mai eram cei vechi, fār' ne-am ficiorit cu toții și îndrăcit.

După-ce ne-am pus în rēnd cu școala, am și început șirul nesdrāvāniilor, care de care mai cu vîrf. Așa de pildă. Într'o sară după cină, nu chiar flāmānzi, ne poreclisem, sau cum am zice noi după poetul Alexandri, ne dasem nume de țartani. Și anume: eu eram Ițig, Bănățeanul și-a împrumutat cinstita-i polecăr din »Posnașul«, Șloim, ear Bărșeanului îi ziceam Ștrul, și cam aducea el oțir, nu-i vorbă, la formă cu Ștrul al din Posnașul. Când ce să vezi încă în sara asta a botezului ne-a umblat ciudat.

În odaia noastră era o masă lungă, masa noastră. Șloim ședea lāngă pārete, coala după boerie răzimat și dāscālea pe Ștrul cum să facă geșeft (cāștig). Ștrul ședea față în față cu Șloim, oblu ca o cātană și cu mānile la spate. După-ce îl dāscālise binișor, îl întreabă Șloim: »cu cāte zlot ar vinde jel 100 de voavē« cu tri tati cu tri, îi rēspunse Ștrul. »Sacramenț« și așa isbi de aspru odată Șloim cu bāta în masă, de sări lampa cāt colo și să prābuși, ear ferestrele zurāiau de tresăritură, de credea-i că ești la Grivița în bātaia puștilor. Și numai eacă și sasul nost apārēnd ca o nālucă pe întunec și secrementāndu-se de D-ne ferește: »Vas für eine Schweinerei ist hier«, cum am zice romānește, ce blāstāmăție faceți aci. Scofală, jupāne, rēspunse Șloim dintr'un ungheriu.

În casă era întunec besnă. Și așa pe în tunec ca o mātāhală, dase Honț peste bietu Ștrul și-i cārșe vre-o cāți-va gulimani, pānă-ce nu-i cārpi Șloim una cu bāta cea pricinașă, de să rostogoli, eacă așa ca o buturugă. »Da-l chichsi-i bine frace Șloim«, adause Ștrul abia ridicāndu-se de jos.

Și cu asta darām de belea, că să māniase foc sasul, ne și spuse că în timp de douē zile să ne stringem picioarele de pe la el, deși după lege n'ar fi fost cu cale. Nouē puțin ne pāsa, că pānă în ziua de azi n'a vėzut Honț dela noi nici un crețar deochiat barem. Legea lui a fost bună ce-i drept, dar mai bună a noastră și mai cu dobāndă, de nu arma pacostea, că scapi de una și dai peste ceialaltă, cum pāți bietul Ștrul. Îl spuse adecă necioplitul de sas directorului, și apoi toate ar fi trecut, numai asta una ne îngrozia, că trebuia strajnică minciună directorului și strajnică acasă.

Și aievea. În dimineața următoare sasul să spațirea cu cănele lui cāt un zāvod pe dinaintea gimnasiului. Cum îl zări Ștrul, nu te mai puteai înțelege cu el așa era de fricos de socoteala lui. Șloim rīdea în ciuda lui, mai pāțise el de astea, că-ți cunoștia mai toate școlile din Ardeal și el era, așa zicēnd vinovatul, nu Ștrul.

Când ce să vezi; mergem în clasa, unde îndată după clopoțire întră directorul insoțit de doctorul gimnasial. Puse apoi întrebare clasei întregi, că este vre-unul să se impedece în limbă și să nu poată vorbi rēspicat. Ștrul deja, decānd îl chichise și schimba la fețe mereu și cum nu

vorbă bună, căci cu vorba și cu buna dobândești și pielea și sufletul celui slab de înger. Și așa deodată cu prietinia și îndrăgirea străinilor, se încăpușează în sufletele noastre gânduri străine și apucături nouă.

Străinul cu pretrina lui îți arvunește mai întâiu mintea, ca mai apoi să-ți poată cumpăra cu târguială ieftină și averea și pe tine.

Ne avem numai pe noi, dragii mei. Par' că și cerul și-a întors fața îndurării sale dela noi, păcatele noastre. Și de ne vom perde și pe noi, ce va fi de capul nostru, de zilele neamului nostru?

Primejdiile trecute gărlă peste capetele noastre ne-au lăsat goi nap, numai cu sufletele în oase. Dar aceste suflete sunt bune și cinstite, sunt treze și iertătoare, iubitoare de adevăr, harnice în zile de pace și vênjoase în vremuri de cumpănă. Focul năpastelor ce ne-au fript trupurile, ne-au lămurit și întărit sufletele și firea. Apa firilor noastre e limpede și răcoritoare, și de ce s'o împușim și turburăm cu ape străine?

Zilele grele le-am trăit ca români, și de ce se nu trăim tot ca români și zilele bune, pe cari o să ni-le dea doară și nouă preabunul Dumnezeu?

Nu mai nemernicii se lapadă de firea de obiceiurile și de sufletele lor. Iar noi nemernici n'am fost și nu vom fi; — decumva ceriul nu și va năruți peste neamul nostru blăstămii s'eu. — Întinde-ne, Doamne, și întărește-ne so-rocul viețuirii!

Crestături.

— **Orizonturi largi.**... Activiștii nostri se mângâie cu aceea, că parlamentul e o școală politică, în care tinerii nostri culti, dar lipsiți de rutina politică, vor putea învăța mult. Unul dintre matadorii activiștilor s'a provocat cu oare-care mândrie, în privința aceasta, la ceea-ce a scris »Bud. Hir.« în numărul său dela 22 Ian. în cunoscuta rubrică a *valorilor politice*. Așanese politica activiste, zicea la sfârșitul articolului său următoarele:

»Curios, că mulți dintre politicieni români mai bătrâni tocmai pentru influențele acestea, ce pot să urmeze, sunt contrari activității. Ei o spun apăsător, că își tem pe tinerii mai cu talent de ispitirile vieții parlamentare din Budapesta. Și într'asta au multă dreptate, pentru că e întru adevăr întrebare, că oare școala politică mai superioară și orizonturile politice mai largi decât cele din provincie se împacă ele cu

prea înțelegea bine și era și îngrijorat, numai decât să ridică sus și tremurând zise: »en voltam«, adică pe românește »eu am fost«. Eu cu Șloim rideam înfundat, știam la cătu-i, ceialaltă însă se uitau năuci la el și nu-i înțelegeau purtarea, ear bietul Ștrul tremura ca varga.

Aveam tocmai oara de istorie, un profesor, — vorba lui Herșcu — »voinicos moi și spătoase, care bagă frichi la oase«. Profesorul făcu semn lui Ștrul să iasă la tablă și să-i spună lecția. — Săracul, gândiam noi cât s'a mai rugat numai eri să nu-l întrebe și uite pacoste; firear al naibii de sas să fie!

La loc făt și învăță, că într'adevăr grăiești rău, fu răspunsul dascălului cu ochelari.

Și așa pintre ele groaza noastră s'a schimbat într'o secundă, care a purtat'o Ștrul un an de zile încheiat și avea s'o mai poarte, de nu-și lua tâlpășița.

Mă gândesc acum, cât de ciudată mai poate fi și lumea. Sărmanul Ștrul, de nevdată mai a rămas și bătut și de rușine, pe când Șloim, că a făcut posna, a ris de un cap.

Așa pătesc mulți și în zilele noastre, să amestecă în judecări, cât cu temei, cât fără temei și la urmă suflă în păsă, că de mai multe ori păgubesc dreptăți, că pe care se dreptei îi scrie pe adevăr. Drept aceea bine ar fi să vedem toți Românii zicala moștenită: »Puneți căciula pe o ureche și te judecă singur«.

Amadeus.

politica naționalităților? De abia. Pentru-că dacă întru adevăr se ridică omul la înălțimea vederilor unui bărbat de stat, e cu neputință să nu vadă, că nisuițele naționalităților din punct de vedere politic sunt fără nici o valoare... E probabil deci, că mai mulți tineri cu talent de ai naționalităților se vor prefăce din Saul — Paul, după-ce pe urma școalei politice mai înalte vor cunoaște acel mare adevăr istoric și înalt, care se stată în independența milenară de stat și unitatea națională a națiunii maghiare.

La aceste cobiri patriotice adaugem un fapt, care pare a fi verificat deja așteptările exprimate mai sus. Ni-l ofere un bărbat al Sașilor, dl Dr. Carol Lurtz, dela Brașov. El era până de curând un »Sas verde«, șeful și sufletul »verzilor«. De câțiva ani a intrat în parlament. Și acum din »verde« eată cum s'a uscat. El cortește azi pe sate, în favorul lui Szöcs Pál, care a fost și va fi referentul proiectului lui Berzeviczy în dietă, și care acum e candidat în cercul Vințului-de-jos în contra lui Dr. Iuliu Maniu din Blaj. În Mănăradă, lângă Blaj, s'a ținut în 21 Ian. o adunare de alegători sași, unde candidatul guvernamental Szöcs Pál s'a înfășoșat însoțit de solgăbirăul Blajului, Simonfi, și de — Dr. Lurtz, fostul matador al »verzilor« din Brașov. Și în adunare Dr. Lurtz a ținut Sașilor vorbire, în locul lui Szöcs, recomandându-l de deputat conaționalilor sei, cari toți au ținut la timpul seu adunări de protestare împotriva proiectului lui Berzeviczy-Szöcs.

Mai mult! În 22 Ianuarie s'a ținut la Brașov conferința electorală a Sașilor dela Brașov candidați în cercurile lor. Intre ei era și Dr. Lurtz. S'a făcut propunere, ca deputații sași, în vederea proiectului Berzeviczy, să nu mai între în partidul guvernului. Contra propunerii a vorbit Dr. Lurtz, susținând că Sașii să între în partidul guvernului. El a zis:

»Eu am fost înainte mai tiner, dar m'am făcut mai bătrân și mai cuminte... Calea, ce ni-se propune și eu o țineam odată bună; astăzi cred, că ea ne duce la nenorocire și blăstăm. Acum sunt de convingerea, că numai în alipirea de partidul guvernului se găsește pentru poporul nostru mântuire...« etc.

Eată cum s'a făcut în parlament — din Saulul cel »verde«, un — Szöcs Pál!

— **»Clopote amușite«.** Rákosi Victor, un bun scriitor maghiar, scrisese sub titlul »Elné mult harangok« un roman, în care povestea despre un sat din Ardeal, în care Ungurii se tot împuștau și Românii se tot înmulțeau, până într'atâta cât Românii rămaseră fără țap și clopotele bisericii lor amușite. Se găsi însă un tiner popă calvin însuflețit, care cu toată sârăcia ce era în acel sat (Gărăbău ung.) veni popă acolo, ca să mântuiască pe ungurii ce, mai rămaseră. El se luptă cu multe greutateți, în urmă însă trebuie să plece desnădejduit, pentru-că țărani țineau cu Românii și nu-l ascultau. Astfel clopotele bisericii calvine au rămas ear mute... Cam așa povestește Rákosi în romanul seu, a cărui țintă e limpede. El voia să facă pe Ungurii, să creadă, că în Ardeal Ungurii se fac Românii, pentru-ca stăpânirea cu atât mai mult se ne slăbească pe noi și să întărească pe Unguri.

Acum de curând din povestea sa, Rákosi, cu un alt ortac, a făcut o piesă teatrală, care s'a și predat zilele acestea în teatrul național din Budapesta. Toate cele povestite de inchipuirea lui Rákosi, publicul maghiar din Pesta le vede petrecându-se înaintea ochilor sei. Români înbuiați, cărmuiți de preotul lor, gazdă mare și viclean, fac, direg, să întăresc. Printre ei Unguri necăjiți, cari își uită limba, își lapadă portul, își părăsesc biserica și legea. Vine pe urmă un tiner popă unguresc: frumos, învățat, însuflețit. Se apucă de luptă; se trag clopotele, a căror limbă amușise atâta timp în turnulețul bisericii părginite. Se adună turma împraștiată, și popa varsă suflet și foc în sufletele abătute. Lupta merge, curge... dar se întâmplă ceva nou. Ceva ce în roman nu era. Popa românesc are o față, frumoasă ca o româncă, ca o zină. Popa unguresc e tiner; o vede și-l răpește. Dragostea îi întâlnește; o pește. Tatăl fetii nu vrea să știe de așa ceva, la urmă se dă plainic, și se face cununia... Și Ungurii din Budapesta aplaudează, că popa unguresc a luat pe fata popii românesc de nevastă. Bine; dar fiind tot lucrul o poveste, a-nume ticluită, pentru-ca să închipuiască lupta alor două neamuri, întrebăm noi: oare care a invins?

Cu 1 Ianuarie începe nou abonament

la

„Răvașul“	Pe 1/4 de an costă 90 fl.
„1/2 „	160 „
„1 „	320 „

Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Dela Crăciun.** Cei rămași, pe sărbătorile Crăciunului în Cluj, departe de locurile părintești, străini și totuși între ai noștri, știurăm, că lipsa de dragostea părintească se o înlocuim cu dragostea reciprocă arătată între noi, tineri universitari și stimabilele familii române din loc. Dragostea părintească dovedită nouă precum și dragostea pentru obiceiurile noastre, ne-a îndemnat, ca să împodobim sărbătorile Crăciunului în Cluj, cu obiceiul nostru frumos, de mult nepractisat aici, cu colindatul. — O surprisă plăcută a fost pentru acele case, când în seara de Crăciun în mijlocul visurilor celor mai plăcute, se trezeau la colindele frumoase, ale unui cor, compus din 12 tineri universitari. Era ceva neașteptat, dar atât de bine primit. Și dragostea, cu care eram poștiți în case, ne făcea să ne concentrăm, ca la cei mai scumpi iubitori ai noștri. — Și faptele mari n'au lipsit, nici cu ocaziunea aceasta, căci pe cât de practic, pe atât de folositori am întreprins și o mică colecție legată de cele mai scumpe scopuri. Marinositatea s'a dovedit, căci s'a adunat o sumă frumoasă de 140 coroane, care după buna chibzuință a colindătorilor s'a distribuit: 50 coroane pentru *ajutorarea și sprijinirea* »Casinii române« din loc, a cărei stare materială e de tot critică, 50 coroane pentru »masa studenților universitari«, eară restul s'a alăturat la fondul pentru completarea bibliotecii »casinei române« din loc.

Primească marinosii donatori și pe calea aceasta profundele noastre mulțămite, eară familiile, la cari din lipsă de timp nu ne-am putut prezenta, primească regretele și scusele noastre sincere. —

Pentru colindatori:

V. Glajar.

Răsboiul din Asia.

Predarea Port-Arthurului.

Generalul Nogi a trimis raport împăratului Japoniei despre starea în care a aflat Port-Arthurul. Japonezii au luat în primire 59 fortificațiuni, 546 tunuri, 82.670 gloanțe de tun, 3000 Klg. iarbă de pușcă, 35.252 puști, 1920 cai, 4 vase de răsboiu, 2 crucișetore, 14 canoniere, 10 vapoare mari și 35 mici, 3 locomotive și 300 vagoane. — Cu acestea s'a isprăvit predarea Port-Arthurului.

Un atac al cavaleriei rusești.

Generalul Mitsenko cu o trupă numeroasă de Cazaci a atacat orașul Niutswang, care se află în stăpânirea Japonezilor, și au stricat o mare parte a liniei ferate, ce duce dela Port-Arthur spre Liaojang. Cazacilor le-a succedat a răpi dela Japonezi 500 car. cu locomotive, însă au avut de a suferi pierderi mari. Să vestește, că ar fi pierdut 300 de oameni.

Revoluție în Rusia.

În ziua de Bobotează, când Țarul Rusiei era de față, cu mare pompă, la sfîntirea apei, și spre înălțarea sărbătorii se dădeau pușcături cu tunuri, — s'a întâmplat că dintr'un tun, în loc de sursă, a eșit un glonț de cele de răsboiu și a mers tocmai asupra palatului împărațesc din Petersburg, în chilia de lucru a Țarului, unde a zdrobit păreții făcând mare stricăciune. S'a dovedit în urmă că glonțul acela, răcât într'un tun de sărbătoare, era menit, nu ca să mărească pompa împărațescă, ci ca să stingă viața Țarului!

Curând după-aceea s'au întâmplat lucruri și mai groaznice. Dumineca trecută vre-o 15 mii de lucrători de fabrică au pornit pe ulițele capitalei rusești spre palat ca să dea Țarului o rugare în scris. În fruntea lor mergea un preot cu crucea în mână; alătura de el unii duceau, aninate de prăgini chipuri sfinte și chipul Țarului. Miliția a oprit ceata asta mare de oameni în loc și nu i-a lăsat să intre în palat. Ei inse voiau să-și dea jalba de a dreptul în mâna Țarului. S'au făcut ciocniri. Ostașii au pușcat asupra mulțimei. Sute de oameni au picat morți, și alte sute răniți.

Astfel s'a început o, groaznică revoluție în capitala Rusiei. Muncitorii dela 145 fabrici au lăsat lucrul și s'au înarmat și au pornit pe străzi. Ostașii i-au oprit, au pușcat în ei și au omorât cu miile. Ulițele San-Petersburgului acoperite cu nea albă au fost înroșite de sânge. Peste 3000 morți au căzut și peste 3000 răniți. Intre ei și ostași, și ofițeri, chiar și un general. Țarul a fugit din palatul seu dela Petersburg cu toată familia, lăsând un prinț cu putere de guvernor. Nici nu se știe unde s'a dus și unde se află. Focul revoluției, aprins la Petersburg, s'a răspândit pe toată țara. Muncitorii din toate orașele s'au pus în grevă; nu mai lucră altceva decât aprind fabricile, casele, și fură și jefuesc

bolțile. În *Sebastopol* s'au revoltat matrozii și au dat foc orașului. Intreagă Finlanda, țeara cea apăsătoare, e în revoluție, și cei mai defrunți s'au pus în fruntea mișcării.

Când a auzit Țarul ce se întâmplă a leșinat și a plâns; Țarevna tot așa; și apoi au fugit, nu se știe unde.

Eată ce se întâmplă în Rusia atunci, când ea poartă de un an un războiu așa de greu cu Japonzii, având și acolo tot perderi peste perderi! Când se bate cu un neam dușmănos pe câmpiile îndepărtate ale Asiei, își află dușmani pe ai sei proprii fii. Când pierde Port-Arthurul, fortăreața cea mai puternică în câmpul războiului, se începe un foc groaznic de războiu civil în capitala împărăției sale, acasă în inima țării. Și când Stössel capitulează, părăsind Port-Arthurul; Țarul, puternicul Țar, fuge din palatul seu dinaintea propriilor sei fii nemulțumiți.

Curată bătaia lui Dumnezeu. Dar asta e numai începutul. Cine știe ce va mai urma?!

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Am văzut oameni necăjiți, cari primind de unde-va banii, ce-i așteptau, i-au sărutat și i-au atins cu fruntea. Semn de cea mai mare emoțiune a inimei. Intr'o asemenea dispoziție mă aflu și eu înregistrând, la »Răvaș«, sumulițele, neînsemnate și totuși atât de însemnate, ce se ved mai în jos. — Una înseamnă o *amintire* din trecut, cealaltă un *semn* și un *indemn* pentru viitor.

Amintirea... Eram în biserică din Cugir, când cu misiunile populare din 17 Decembrie 1904. Biserica aceea puternică, ce o ved și acum par'că așa fi în mijlocul ei. Are niște boltituri largi, în semicerc, pare că ar fi un tunel uriaș. Ea poartă pe sine timbrul puternic al *grănițerilor*, cari au zidit-o. Nu e înaltă, nici prea luminoasă, dar groaznic de tare clădită. Și cum și pereții s'au întunecat, de vreme, de fum, de necaz, îți face o impresie așa de sombră și de serioasă, ca o criptă. Dar atunci eu eram vesel în lăuntrul inimei; simțeam toată bucuria unui sfârșit bun. Predicam despre biserică lui Christos. Și era evangelia zilei tocmai cea despre grăunțul de muștar, care zice: »Asemenea este împărăția cerului grăunțului de muștar, carele luându-l omul l'au aruncat în grădina sa și au crescut, și s'au făcut copaciu mare și paserile cerului s'au sălășluit în ramurile lui« (Luca 12). Ce fir potrivit de a țese cu el istoria sublimă a întemeierii bisericii creștine, aceasta »împărăția a cerului« pe pământ! În avântul cuvintării mi-am adus aminte, că frații creștini din Cugir au de gând să-și facă o biserică nouă, ca se poată încăpea toți în casa Domnului, ori cât de mulți ar mai fi din darul lui. Ii îndemnam firește cu tot sufletul, să jertfească din cât le-o dat D-zeu pentru împlinirea acestui dor frumos, așa de plăcut lui D-zeu; și printr'o firească legătură de idei le-am amintit că și frații lor din Cluj sunt cuprinși de aceleași dorințe, având și ei aceeași lipsă. Și i-am rugat, ca la tasul »*obicinuit*« al bisericii să nu-și pregete a pune un cruceraș și pentru *biserica cea nouă din Cluj*, care va fi menită, ca între acele zeci de mii de oameni, de legi și limbi străine de noi, să înfățișeze și neamul creștinesc al nostru încheat prin biserică lui Christos; ca să-și arete astfel printr'un semn văzut dragostea, care trebuie să ne lege în mod nevăzut pe toți cei-ce suntem frați de o limbă și de o lege...

— Mai târziu am regretat aceasta digresiune, pentru-că am aflat că în Cugir nu este în obiceiul *tasul*, și nu se obicinuește a aduna, ca la noi, cruceri dela credincioșii din biserică. Totuși, ce nu face dragostea? Dragostea cea inventioasă? Un creștin mai de seamă, ce s'a gândit? Oamenii eșiau din biserică; acuși o să ne despărțim și cine știe de ne-om mai vedea. El luă *Apostolul* din strană, eși în ușa bisericii și-l întinse drept *tas* — pentru biserică din Cluj. Am auzit despre acest fapt, ce m'a surprins plăcut, dar am plecat îndată, și nu știam ce rezultat va fi avut creștinul meu cu *Apostolul*.

Deunăzi primesc din Cugir 8 coroane, me-nițe pentru fondul *bisericii celei noue*. Și-mi vinea să le sărut. În schimb trimit o dulce salutare fraților din Cugir. Nu-i vorbă nu o să facem noi cu suma aceasta biserică. Dar când o vom face — cu ajutorul lui D-zeu — Cugirul își va avea părțicica sa în zidirea mării lui D-zeu; o părțicică clădită cu cimentul dragostei creștinești și românești. Și cât de frumos ar fi când toate satele noastre și-ar avea părțicica lor!

Aceasta-i *amintirea*... Cât pentru *semnul* viitorului voui fi mai scurt. Deși port nume de profet, nu mă voui încumeta a proroci. În zilele acestea *poșta* are odată de lucru și cu preoții noștri; lucru bun și plăcut, că le aduce *bani*.

Ajutorul, vestitul și preavestitul ajutor, se împarte în loturi și se sălășluiește prin modestele case parohiale de prin și mai modestele noastre sate.

Și tocmai în aceste zile primim dela un frate preot 2 *coroane* pentru *biserica cea nouă*... E departe de noi, Onoratul frate; nu-l cunoaștem și nu ne cunoaște, — că vai rar ne întâlnim noi mai mulți preoți la olaltă. Pe la Cluj nu credem să aibă umblare, nici noi nu-i cunoaștem patria, unde cuvântul apostoliei l'a chemat; și totuși el își aduce aminte de noi, de *biserica noastră*, tocmai în aceste zile.... Ii mulțămim de acest semn al dragostei sincere și grăitoare, și ne place a crede, că pilda ce o dă va fi înțeleasă și de ceialalți frați. *Semnul* acesta il socotim ca o *jertfă* pe altarul bisericii noastre nedreptățite; ca o *dovadă* de solidaritate în lupta ce o declaram și o purtăm pentru drepturile noastre; ca un *indemn* și o încurajare de a persista la postul greu de sentinelă, dând graiu durerilor ce apasă inima noastră a tuturor. — Oare nu ne înșelăm în aceasta tâlcuire??

*

...La fondul *bisericii noue din Cluj* au mai incurs următoarele contribuiri:

Nr. 174. *Rosalie Gaborfi*, din Cluj 1 *coroană*.

Nr. 175. Credincioșii din *Cugir* (colecta dela »misiuni«) 8 *coroane*.

Nr. 182. *Nicolae Petru*, preot gr.-cat. în Görény-Szt.-Imre. 2 *coroane*.

Nr. 183. *Ioan Papiriu Pop*, protopop în Siciu, 10 *coroane*. (În amintirea, că în biserică din Cluj a predicat prima-oară în viață, și a învățat cântări de chor). — Laolaltă 21 *coroane*. — Dumnezeu să le răsplătească.

— **Intre-Restanțieri avem și mulți preoți gr.-cat.** Cum tocmai se împarte ajutorul, rugăm pe onorații frați, cari sunt în restanță cu *bagatela sumă de abonament, să binevoiască a o trimite deodată cu abonamentul nou pe anul 1905.* — Totodată îi rugăm, ca se binevoiască a câștiga abonați noi foii noastre între credincioșii lor. Fiind la începutul anului: putem da noilor abonați toți numerii apăruti până acum.

— **Cu începutul lui Februarie vom sista expediția foii la adresa tuturor celor, cari nu-și vor fi plătit restanța și abonamentul pe anul 1905, ori nu vor fi cerut anume respiriu cu termin fics.**

— **Pentru masa studenților universitari** din Cluj au contribuit, și au trimis la adresa *Revașului* câte 2 cor. următorii domni, cărora le exprimăm mulțămirea:

Dominic Rațiu, Sibiu. Dr. Ioan Tătar, Seini, Gavril Lazar, Seini, Nic. Breban, Ciocărlău, Andreiu Pele, Fărcașa, Romul Marchiș, Tămaia, Augustin Fazsi, Sărbi, Ales. Stan, Lipó, Dionisiu Bran, Ardușat, Dem. Cionca, Bărăgșeu, George Șuta, Borlești.

— **Românii, uniți cu Roma**, din Brașov, vor să-și câștige o capelă unde se poată slugi preotul rom. gr.-cat. Lucrul il aflăm din foaia cea nouă »*Deșteptarea*«, care însă, curios, se arată foarte necăjită pentru aceasta, deși de altă parte bagă vină preotului unit, că de ce face slujbă în biserică romano-catolică. Cum adevărat? Dacă vrea să-și câștige biserică nu e bine, dacă face slujbă în biserică altora ear nu e bine. Apoi cum ar fi bine, o bunilor Români din Brașov?

— **Foi noue.** În Budapesta a început să mai apară o foaie românească: »*Noutatea*«. Redactor e un, *Jacob Ivan*; nu știm cine e, ce e? Ni-să pare, că un nume eac'așa, pseudonim. Foaia nu credem să aibă viitor, că făgăduiește prea mult. În Brașov a apărut o foaie săptămânală: »*Deșteptarea*«. Redactor e George Măzgărean jun. și foaia după cum se vede e mai mult locală.

— **Hymen.** Dl *Emilian Aldea*, teolog abs. și dșoara *Lucreția Popa* din Șinca-veche; apoi Dl *George Comănar*, învățător gr.-cat și dșoara *Elena Manișor* din Făgăraș — fidanțați,

— **Un Român** de peste 100 ani a murit zilele acestea în Ighiu (I. A.-Iulia). Il chema Toma Hurdui, și număra 102 ani.

— **Necrolog.** Subscriții cu inima îndurerată aducem la cunoștința tuturor cunoscuților trecerea la cele eterne a mult iubitei noastre fice și soră *Cornelia Chirilă*, care după lungi suferințe și-a dat nobilul ei suflet, în floarea vieții, Miercuri, în 11 Ianuarie 1905, la 6 oare p. m. În momentul morții va avea loc Vineri în 13 Ianuarie e. m. c. la oarele 2 d. a. Odihnească în pace! Văd. *Cornelia Chirilă*, mamă. Ioan, Victor, Silvia, Claudiu, Aurelia, frați iubitori.

— **Reuniunea învățătorilor gr.-cat.** din jurul Gherlei arangează o *Petrecere cu dans*, care se va ținea la 5 Februarie st. n. 1905 în Gherla în sala Redoutului orașenesc, din venitul curat se va distribui o parte bibliotecii Reuniunii învățătorilor gr.-cat. ear una parte pentru procurarea

de vestminte școlarelor sêraci și buni dela școala gr.-cat. din loc. Prețul intrării: de persoană 2 coroane; în familie 1 cor. 60 fileri; Galeria 2 coroane. Inceputul la 7^{1/2} ore seara. În pauză se va juca »*Bătuta*« și »*Călușerul*«.

— **Profesor înnebunit.** Andreiu Högyes, profesor la universitatea din Budapesta a înnebunit. Pricina: încordarea prea mare a minții. În timpul din urmă era așa de zăpăcit, încât nici acasă nu mai știa să meargă.

— **Sultanul pe pat de moarte.** Impăratul Turciei, Abdul Hamid, e așa de morbos, încât medicii puțină nădejde au, ca să-l mai țină în viață. Urmașul său va fi frate-său Resad Effendi, care va lua numele de Mohamed V.

— **Defraudare mare** Albert Toperczer, directorul executiv dela banca ungurească din Bártfa a defraudat 200,000 coroane. — Astfel de lucruri nu sunt rare la băncile ungurești și în contra acestora ar trebui să se năpustească foile ungurești, ear nu în contra băncilor noastre, la cari astfel de fapte sunt necunoscute.

— **Earăși un martir — jidan.** Tribunalul din Budapesta a osândit la 2 luni temniță și 100 cor. amendă pe Schwarz Richard, pentru-că a tipărit o broșură socialistă în limba română, cu titlul: *Să fie lumină!* Nu se știe cine a scris aceasta cârtică plină de nebunii socialiste, de aceea ar trebui să mai caute tribunalul, pentru ca — să fie lumină!

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Regulele ortografice**, stabilite de Academia Română, în anul 1904 — au apărut în nr. 18. al Bibliotecii populare a »*Asociației*«, pro-văzute cu un *apel* din partea comitetului. Prețul 10 fileri.

Posta Redacțiunii.

— Dlu I. B. în O. N. În cărțile noastre ești cu restanță pe a. tr. Te rugăm să ne scrii când ai trimis abon. pe 1904 și dacă o mai ții, trimite și recipisa postală.

Szám 16962/1904. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNYI KIVONAT

A kolozsvári királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az »*Economul*« hitelintézet és takarékpénztár végrehajtatonak Gokán Juon és társai végrehajtást szendő ellen 11505 kor. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki királyi járásbiróság területén levő Fejérd községben és határan fekvő következő ingatlanokra, illetve birtokjuttalékokra a) a fejérdi 68 sz. tkvben A. I. 1—6 r. 98, 99, 1292, 1439, 1808, 1809, 1810, 2027, 2445, 2446 hrszámú ingatlanból Gokán Juon és neje sz. Pász Mária B. 14, 20, 21 szerint megillető 12/20 részbeni jutalékra a Gokán Juon javára C. 26 alatt bekebelezett életfogytiglani lakós, tartós. és ellátásiránti kikötményi jogfentartásával 347 kor. becsértékben, b) a 15 sz. tkvben A. I. 6 r. 3111 hrsz. felvett Gokán Juon és neje Pász Mária nevében álló egész ingatlanra 1 kor. becsértékben. C. a 198 sz. tkvben A. I. 2 és 4 r. 1850, 1851, 2491, 2492 hrsz. ingatlanból Gokán Juon, Gokán Togyer, Gokán Veronika férj Paputia Iliáné és Gokán Juonné sz. Pász Mária B. 5, 6, 8, 20, 21, 22, 30 sorsz. alatti 36/120 részbeni jutalékra a Gokán Juon C. 36 alatti életfogytiglani lakós, és ellátás iránti kikötményi jogának fentartásával 27 kor. becsértékben d) a 101 sz. tkvben A. I. 1, 4, 5, r. 438, 439, 3114, 444, 445, hrszmú ingatlanból Gokán Juon, Gokán Veronika férj Paputia Iliáné kisk. Gokán Flora, Lukretia, Viktoria, Veronika. B. 11, 13, 21—24 alatti 1/4 részbeni jutalékra 403 kor. becsértékben C) a 388 sz. tkvben Gokán Juon nevében álló A. + 1 rend 2041 hrsz. egész ingatlanra az özv. Ujlak Juonné sz. Kerekes Násztászia C. 3 alatti. 1/4 részbeni életfogytiglani hasznélvezeti jogának fentartásával 2 kor. becsértékben f) a 398 sz. tkvben Gokán Juon és neje Pász Mária nevében álló A. + 1 rend 1927—1929 hrszámú egész ingatlanra 182 kor. becsértékben g) a 409 sz. tkvben A. + 1 rend 2042 hrszámú ingatlanból Gokán Juon és neje Pász Mária B. 1, 2 alatti 1/4 részbeni jutalékra 30 fillér becsértékben b) a 436 sz. tkvben A. + 1. 2 rend 1435, 2017 hrszámú ingatlanból a Gokán Juon és neje Pász Mária, Gokán Togyer, Gokán Veronika férj Papucza Iliáné B. 2, 3, 5, 12, 13, 14, 10 alatti 216/720 részbeni jutalékra a Gokán Juon javáról 20 alatt bekebelezett életfogytiglani lakós, tartós és ellátás iránti kikötményi jogfentartásával 9 kor. becsértékben i) a 460 sz. tkvben Gokán Juonné sz. Pász Mária nevében álló A. + 1, 20,

3080—3082 hrczámú egész ingatlanra 89 kor. becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1905 évi márczius hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási aron alul is elfog adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törvényzikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Kolozsvár, 1904. évi december hó 20 napján.
Ádám Dénes s. k.
kir. tszéki albiró.

— **Un învățacel** se primește în tipografia »Carmen« a dlui Petru P. Barițiu din Cluj (Strada Ferencz József-út 58).

— **Cărți românești** se găsec în Cluj la librăria Eric Fabritius, în pață.

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscut de foarte bune de profesori și medici renumiți.
Senegin contra tusei, răgușelei, durerii de pept, officei, tusei măgărești, caiarului, astmei, greutateii de respirat, lungoaiei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răceilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, sgârziurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsapari. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburii secrete, 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons, Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să cointanndeze **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Chimicale, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee rusice, parfumuri, săpunuri crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și vă veți convinge.

(67) 5—10

Cornel Demeter.

apotecar în Orăștie (Szászváros) Iskola-u. 55

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârziuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 35—52.

O carte cu adevărat bună!

„Mama S-tului Augustin“

de

EMIL BOUGAUD

episcop frances.

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. DĂIANU.

Prețul: broșurat 3 cor., legat 4 cor.

Se capătă la administrația

RĂVAȘULUI
Cluj, Jókai utca nr. 6.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de toamnă.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căputuri economice, cuptușite cu stofă, ori cu blană.

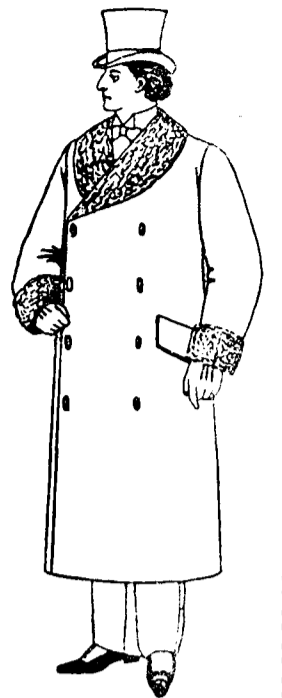
Haine negre de salon și frac.

Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

24 (45—)

Cruce sau stea electrică dublă.

D. R. G. M. 88503.

Vindecă și înviorază, pe garanție: *reumă, ischias, astma, viiitul urechii auzul greu, epilepsia, nervositatea, lipsa de apetit, gâlbineala, durerea de dinți, migrena, impotența, influenza, pre cum ori ce boală nervoasă.* Acel bolnav, care cu aparatul meu Nr. 88503 nu se vindecă în cel mult 44 zile își capătă banii îndată înderept. Unde nu mai ajută nimic, mă rog a încerca cu aparatul meu. Sunt convins despre înriurirea lui sigură.

Prețul unui aparat mare 6 cor.

(de folosit la boale învechite.)

Prețul unui aparat mic 4 cor.

(de întrebuițat la morburii mai ușoare.)

Centrala de expediție trimite pe lângă rambursă ori anticiparea banilor în toate părțile în țeară și străinătate.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

24—24

50.000 părechi de păpuci**4 păr. pentru numai fl. 2-80**

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghețe. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganti, fasonul cel mai nou, cuptușiți bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 2-80. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 10—12

Mare surprindere!**600 bucăți numai cu fl. 195.**

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătasă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coileu de mărgelă minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recușite de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de similii briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai 1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K

NB. Pentru ce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 8—

Mare magazin de sicrie.

Nr. Telefonului 448.

Intreprindere

Nr. Telefonului 448.

de transportul cadavrelor și de înmormântare**MUNTYĂN PÉTER**

cel mai ieftin institut de înmormântare în Cluj,
Strada Unió-utca nr. 13 și Monostori-út 87.

Recomand în atențiunea P. T. publicului din loc și jur institutul meu de înmormântare bogat provăzut cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum și cu toate cele de lipsă la înmormântare, torțe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile prețuri. — Primesc transportare de cadavre în loc și în provincia, ca și în străinătate. Aranjez înmormântări simple ori foarte pompoase și garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormântări de copii dela 6 coroane în sus.

» oameni mari dela 16 coroane.

Cerend sprijinul P. T. public însuși jalnic,
semnez cu distinsă stimă

(58) 10—10

Petru Muntean.

La administrația »Răvașului« se află:

„Visuri trecute“ de Al. Ciura.

Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

„Cântece“ de Emil Sabo.

Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

≡ Tipografia ≡

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

..... CLUJ .....

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui **Erich Fabritius** din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.